Kammarrätterna

Rättsfall

Fråga vid beräkning av avdrag för värdeminskning av skog för ena maken om förändringar i andra makens skogsinnehav skall beaktas

Besvär av kalkylatorn L. ang. inkomsttaxering år 1968. — L. och h. h. ägde var för sig jordbruksfastighet i norra Värmland.

PN beaktade vid beräkning av skogsvärdeminskningsavdrag för mannen förändringarna i värdet av skogen på två av hustruns fastigheter. Mannens avdrag nedsattes därför med 51 925 kronor från yrkade 624 200 kr till 572 275 kr.

KR medgav fullt avdrag och anförde. Enligt 18 § KL anses såsom särskild förvärvskälla i fråga om jordbruksfastighet varje fastighet, fastighetsdel eller komplex av fastigheter, som i ägarens eller brukarens hand är att anse såsom förvaltningsenhet. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till nämnda paragraf fordras för att fastigheter skall bilda en förvaltningsenhet bl. a. att de har gemensam innehavare. Då så ej är fallet beträffande de mannen och hustrun tillhöriga fastigheterna, kan dessa inte bilda en förvaltningsenhet. Vid sådant förhållande kan förändringarna i skogsvärdet på hustruns fastigheter inte påverka det skogsvärdeminskningsavdrag, som skall tillerkännas mannen. Mannen är således berättigad till avdrag för värdeminskning av skog med yrkade 624 200 kr. (KR i Gbg 25.10.1972.)

Anm.: Se Skattenytt 1967 s. 317 ff (Lewis—Jonsson). Skattenytt 1967 s. 487 (Björne) och Skattenytt 1967 s. 491 (Mutén).

Jfr RN 1 1967 nr 5: 3 och RÅ not. Fi 105, 1967 Fi 728 och 1968 not. Fi 546.

Avdrag med s. k. fast belopp vid beräkning av realisationsvinst på grund av försäljning av fastighet

Besvär av byggmästaren C. ang. inkomsttaxering år 1969. — C. inköpte år 1946 av två personer en fastighet för 16 000 kr. På fastigheten uppfördes år 1951 en fabriksbyggnad, inrymmande lokaler med en yta av 209 kvm, och en bostadsbyggnad med en lägenhetsyta av 104 kvm och ett vindsutrymme om 40 kvm. Rummen i bostadsbyggnaden hade under åren 1946—1951 varit uthyrda till fasta hyresgäster och under åren 1955—1957 till badgäster. Därefter hade såväl fabriksbyggnaden som bostadsbyggnaden varit uthyrda för användning som lagerlokaler. Vid 1965 års allmänna fastighetstaxering åsattes fastigheten ett taxeringsvärde av 40 000 kr, därav markvärde 6 900 kr och byggnadsvärde 33 100 kr. I fastighetsdeklarationen hade delägarna uppgett att fastigheten ej användes för annat ändamål än som lagerlokaler. Enligt köpekontraktet den 10 maj 1968 sålde delägarna fastigheten till en privatperson för 95 000 kr.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

TN vägrade vid beräkning av realisationsvinsten ett med 66 000 kr yrkat avdrag för s. k. fast belopp för åren 1946—1968. Nämnden beräknade C:s realisationsvinst till 8 725 kr.

PN gjorde ej ändring .

KR biföll C:s yrkande att ej bli taxerad för realisationsvinst och yttrande. Av utredningen i målet framgår att på ifrågavarande fastighet funnit dels en fabriksbyggnad och dels en bostadsbyggnad. Bostadsbyggnaden har ej varit obetydlig i förhållande till hela byggnadsbeståndet på fastigheten. Såvitt handlingarna i målet utvisar har några ändringar ej gjorts i bostadsbyggnaden eller andra särskilda anordningar vidtagits i anledning av att bostadsbyggnaden alltsedan år 1958 hyrts ut till lagerlokaler. Det förhållandet att bostadsbyggnaden sedan år 1958 inte använts för bostadsändamål kan med hänsyn till nu nämnda omständigheter inte föranleda att punkt 2 första stycket av anvisningarna till 36 § KL inte skall tillämpas. Avyttringen av fastigheten får således anses ha omfattat byggnad, som i huvudsak är avsedd att användas för bostadsändamål. I enlighet med det anförda får vid beräkning av realisationsvinst genom fastighetsförsäljningen avdrag åtnjutas för s. k. fast belopp för åren 1946—1968 med 66 000 kr. Någon skattepliktig realisationsvinst uppkommer därför ej. (KR i Gbg 21.6.1972.)

Anm. Se Skatt på fastighetsvinster sid. 40—41 (Ekman—Sterner) och prop. 1967: 133 sid. 129. Jfr RÅ 1970 ref. 34.

Avdrag med s k fast belopp vid beräkning av realisationsvinst på grund av försäljning av del av jordbruksfastighet. Fråga om betydelsen av att fastighetsdelen tidigare utgjort taxeringsenhet

Besvär av lantbrukaren J. ang. inkomsttaxering år 1971. — J. yrkade vid beräkning av realisationsvinst på grund av försäljning av del av jordbruksfastighet avdrag med 42 000 kr avseende s. k. fasta belopp.

TN vägrades avdraget.

Lst medgav ej heller avdraget och yttrade. J. har under beskattningsåret sålt två på jordbruksfastigheten H 10: 2 belägna arbetarbostäder med tillhörande tomter, som efter avstyckning erhållit beteckningarna H 10: 47 och H 10: 48, för sammanlagt 82 000 kr. De försålda fastigheterna var vid försäljningstillfället inte åsatta särskilda taxeringsvärden. Den ena arbetarbostaden var dock under åren 1946—1956, då en användes som undantagsbostad åt förre ägaren till H 10: 2, åsatt särskilt taxeringsvärde såsom annan fastighet. Då inte någon av de sålda byggnaderna vare sig vid försäljningstillfället eller tidigare utgjort huvudbyggnad på jordbruksfastigheten H 10: 2, kan vid realisationsvinstberäkningen avdrag för s. k. fasta belopp för bostadsbyggnad inte medges.

KR: Ej ändring. (KR i Gbg 21.11.1972.)

Anm.: Se prop. 1967: 153 sid. 128 ff. Jfr RÅ 1969 ref. 28, 1969 not. Fi 1334.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

Avdrag för rättegångskostnad i mål om jämkning av underhållsbidrag där den skattskyldige gått miste om utgående bidrag

Besvär av kontoristen K. ang. inkomsttaxering år 1970. — K. hade i dom tillerkänts underhållsbidrag från sin frånskilde make. Denne förde talan mot K. med yrkande om befrielse från bidragsskyldighet. K. förlorade processen och förpliktades ersätta frånskilde makens rättegångskostnader. Under beskattningsåret utgick inga underhållsbidrag.

TN vägrade K. ett med 400 kr i förvärvskällan tjänst yrkat avdrag för rättegångskostnaderna.

PN gjorde ej ändring.

KR biföll emellertid K:s yrkande om att erhålla avdraget och anförde. Av handlingarna i målet framgår att K. åsamkats ifrågavarande kostnader såsom svarande i rättegång mellan henne och hennes frånskilde make angående befrielse från skyldighet att utge underhållsbidrag till henne. Hennes kostnader för att bibehålla denna intäkt får anses vara avdragsgilla omkostnader i förvärvskällan tjänst, oavsett att hon genom rättegången gått miste om underhållsbidraget. (KR i Gbg 6.11.1973.)

Anm.: Se Tidskrift för Sveriges Advokatsamfund 1970 sid. 287. Avdrag vid inkomsttaxering för advokatkostnad (Danielsson). Jfr RÅ 1969 not. Fi 1189.

Rätt beskattningsår för kontantmässigt redovisande jordbrukare beträffande avdrag för förskott för leveranser under närmast följande år

Besvär av lantbrukaren N. ang. eftertaxering för år 1968. — N. bedrev på sin jordbruksfastighet i huvudsak svinuppfödning. I sin självdeklaration år 1968 tillgodogjorde han sig vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet avdrag med 399 714 kr för kostnad för inköp av utsäde och fodermedel. Avdragsbeloppet innefattade bl. a. inbetalningar den 27 och den 30 december 1967 om sammanlagt 183 000 kr till viss leverantör.

TN medgav avdraget.

Efter taxeringsrevision hos N. i april 1970 anfördes i granskningspromemorian bl. a. Mottagaren av de båda inbetalningarna i december 1967, ett kommanditbolag, hade enligt skrivelse till N. den 27 december 1967 överfört den första inbetalningen, 125 000 kr, till checkräkning i bank. Beträffande den andra inbetalningen, 58 000 kr, angavs enligt kvitto på beloppet endast att detta avsåg likvid för varor. Varuleveranser verkställdes av bolaget till N. under år 1968. Den 11 oktober 1968 upprättade bolaget sammandrag över årets leveranser till N., som därvid tillgodoförde beloppet 183 000 kr jämte ränta däråå 4 406 kr och kassarabatter 937 kr. N. betalade därefter återstoden av bolagets fordran.

Hos PN yrkade TI eftertaxering för kr 1968 av N. med 183 000 kr avseende nettointäkt av jordbruksfastighet. TI framhöll att beloppet av bolaget för N:s räkning insatts på bank på räntebärande konto. Hela förskottslikviden var därför att jäm-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

ställa med egen bankinsättning, detta så mycket mera som avräkning av beloppet skett först den 11 oktober 1968 då N. även gottskrivits ränta och kassarabatter.

PN biföll TI:s yrkande om eftertaxering. Ifrågavarande belopp ansågs inte utgöra för N. avdragsgill omkostnad vid 1968 års taxering.

Hos KR yrkade N. undanröjande av eftertaxeringen.

KR avslog besvären med följande motivering. Av handlingarna i målet framgår att N. stått i affärsförbindelse med kommanditbolaget på så sätt att N. uppträtt som köpare och bolaget som leverantör av bl. a. utsäde och fodermedel. De av N. i december 1967 gjorda inbetalningarna till bolaget om tillhopa 183 000 kr har ej skett i anslutning till någon av N. gjord beställning hos bolaget och har ej anknutits till framtida leveranser genom angivande av vare sig tidpunkten för sådana leveranser eller av beskaffenheten och priset av leveranserna. Även om — såsom uppgivits i ett av N. hos KR åberopat intyg från bolaget — N. genom inbetalningen av ifrågavarande medel skulle ha mist rådigheten över medlen, har det i vart fall ej gjorts sannolikt att N. i förhållandena till bolaget riskerat att lida någon ekonomiskt förlust därest han av en på honom beroende anledning ej gjort någon beställning hos bolaget. Några okompenserade ränteförluster på grund av ifrågavarande inbetalningar synes N. ej ha gjort. Syftet med inbetalningarna har uppenbarligen varit att bereda N. skattemässiga fördelar. Även om N:s avsikt vid tidpunkten för inbetalningarna varit att erhålla en mot inbetalningarna svarande ökning under år 1967 av avdragsgilla utgifter i jordbruksfastigheten kan — vid det förhållandet att inbetalningarna, då de skedde, ej förbundits med några beställningar av förnödenheter för vilka avdragsrätt föreligger — inbetalningarna ej anses ha inneburit att utgifter av ifrågavarande slag i jordbruksfastigheten blivit på sätt som förutsätts i punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 41 § KL verkligen bestridda redan under år 1967 och därmed avdragsgilla under samma beskattningsår. I enlighet med det anförda föreligger förutsättningar för eftertaxering av N. för år 1968 för ett belopp av 183 000 kr.

En ledamot var skiljaktig och fann beloppet 183 000 kr vara avdragsgillt såsom omkostnad för ifrågavarande beskattningsår. (KR i Gbg 25.6.1972.)

Avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga (folkpensionär)

Besvär av H. — Avdrag har vägrats då H. under beskattningsåret som gåva gett bort 84 000 kr till arvingar. (KR i Gbg 25.5.1972.)

Anm. Jfr RN 1 1970: 1: 7.

Instansordning vid prövning i KR av i andra hand yrkat avdrag för väsentligen nedskatteförmåga

Besvär av J. ang. inkomsttaxering år 1970. — J. yrkade i skrivelse till TN avdrag för fördyrade levnadskostnader m m. Han framhöll även att TN skulle kunna

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

ge extra avdrag för nedsatt skatteförmåga med motsvarande belopp men yrkade inte sådant avdrag.

TN medgav vid beräkning av inkomst av tjänst endast schablonavdrag med 100 kr och yttrade sig inte beträffande frågan om extra avdrag.

PN, där J. yrkade taxering enligt deklarationen, medgav visst avdrag för resekostnader.

Hos KR yrkade J. i andra hand avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av existensminimum.

KR anförde. Enär J:s framställning om avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av existensminimum inte varit föremål för beskattningsnämnds beprövande, prövar KR lagligt att med undanröjande av PN:s beslut visa målet åter till länsskatterätten för ny behandling. (KR i Gbg 1.12.1972.)

Anm. Se Förvaltningsprocessen sid. 220 (Wennergren). Jfr RÅ 1969 not. Fi 1241 och 1971 ref. 25 med där anmärkta rättsfall. Jfr även KR i Gbg 4.7.1972 redovisat i SN 1972 sid. 532.

Vid inflyttning till Sverige ensamstående utländsk medborgare taxerades i Sverige som gift skattskyldig då han under större delen av beskattningsåret sammanbott med sin hustru

Besvär av W. ang. inkomsttaxering. — W., som vid ingången av 1968 var gift och bosatt i USA, separerade från hustrun den 13 augusti samma år. Han inflyttade till Sverige nio dagar senare och hade under återstoden av året inkomst här i landet.

TN taxerade W. år 1969 som gift skattskyldig.

PN, där TI anfört besvär, ansåg frågan om W. sammanlevat med annan böra bedömas med hänsyn till förhållandena under tiden augusti—december 1968. PN taxerade därför W. som ensamstående skattskyldig.

KR fann att W. enligt 3 § och 65 § fjärde stycket KL, oaktat han varit bosatt i Sverige endast under tiden den 22 augusti — den 31 december 1968 och här taxerats endast för inkomst hänförlig till denna tid, skulle taxeras som gift skattskyldig eftersom han under större delen av beskattningsåret sammanlevt med hustrun i ett annat land. (KR i Gbg 12.10.1972.)

Fråga om ansökan om särskild skatteberäkning i vissa fall för makar kommit in i rätt tid

1. Besvär av H. ang. frivillig särbeskattning. — Sedan makarna H. på grund av innehållet i sina debetsedlar å slutlig skatt uppmärksammat att de ej särbeskattats vid 1970 års taxering yrkade de särbeskattning i en till lokala skattemyndigheten i december 1970 inkommen skrivelse. Makarna uppgav att de i slutet av maj 1970 inlämnat ansökan om särbeskattning i receptionen i kommunalhuset i Perstorp.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

Lokala skattemyndigheten, som inte hade lokaler eller brevlåda i nämnda hus avslog yrkandet, enär ansökan kommit in för sent.

PN gjorde ej ändring.

KR = PN. (KR i Gbg 27.9.1972.)

Anm. Jfr RÅ 1970 ref. 5 II samt 1971 not Fi 873 och 874.

II. Besvär av förrådsföreståndaren S. ang. frivillig särbeskattning. – Sedan makarna S. på grund av innehållet i sina debetsedlar å slutlig skatt uppmärksammat att de ej särbeskattats vid 1970 års taxering yrkade S. i en till lokala skattemyndigheten i januari 1971 inkommen skrivelse att han och hans hustru skulle särbeskattas. S. uppgav att ansökan om frivillig särbeskattning hade bifogats hans och hans hustrus deklarationer, då desamma avlämnats i februari 1970.

Lokala skattemyndigheten avslog yrkandet, enär ansökningen inkommit för sent.

Lst gjorde ej ändring.

KR biföll S:s besvär och undanröjde Lst: s beslut samt återförvisade målet till lokala skattemyndigheten för ny skatteberäkning. S: s uppgift att ansökan om frivillig särbeskattning gjorts på blankett, som bifogats S: s och hans hustrus självdeklarationer år 1970, förtjänade tilltro. Med hänsyn härtill fick ansökan anses vara gjord i behörig ordning. (KR i Gbg 9.10.1972.)

Anm. Jfr I här ovan

Eftertaxering för förmögenhet. Fråga om belopp var att anse som ringa samt om man därvid skulle ta hänsyn till belopp som eftertaxerats äkta make

Besvär av G. angående eftertaxering för år 1964. — G taxerades 1964 inte för någon förmögenhet medan hennes make taxerades för en skattepliktig och beskattningsbar förmögenhet om 129 000 kr.

TI yrkade hos PN eftertaxering för undanhållna bankmedel om sammanlagt 79 220 kr, varav 4 201 kr för G och 75 019 kr för hennes make.

PN eftertaxerade maken med yrkat belopp men avslog framställningen beträffande G då beloppet 4 201 kr var att anse som ringa.

KR fann, att man beträffande frågan om ett belopp är att anse som ringa, måste ta hänsyn även till belopp som under samma år undgått taxering hos maken och eftertaxerade G för en skattepliktig förmögenhet om 4 201 kr, med en för makarna gemensam eftertaxerad beskattningsbar förmögenhet om 79 200 kr. (KR i Gbg 6.6.1972).

Anm. Se Skattenytt 1970 s. 217 (Lilliesköld). Jfr RÅ 1966 not 1290 o. 1971 not Fi 878.

Befrielse från ränta å kvarstående skatt. Fråga om den kvarstående skatten berott av förhållande varöver den skattskyldige inte skäligen kunnat råda

Besvär dödsboet efter K. — Lst avslog en av dödsboet gjord ansökan om befrielse

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36

från skyldighet att erlägga en påförd ränta av 624 kr å kvarstående skatt på grund av 1970 års taxering.

Hos KR anförde dödsboet. K, som avled i juli 1970, vårdades från och med februari och hela våren 1970 på sjukhus och var då ur stånd att ta befattning med sina egna angelägenheter. Han hade därför ej möjlighet att — såsom han gjort tidigare år — verkställa erforderlig fyllnadsinbetalning av skatt senast den 30 april. K:s son upprättade den 19 maj 1970 en självdeklaration för K:s räkning men då var det för sent att göra en fyllnadsinbetalning av skatt.

KR befriade med stöd av 85 § 2 mom. första st. uppbördsförordningen dödsboet från att gälda halva räntebeloppet och yttrade. Såvitt handlingarna utvisar har sådana förhållanden inte förelegat att K varit pliktig avlämna preliminär deklaration för inkomståret 1969. Han får antagas ha haft för avsikt att före utgången av april månad 1970, liksom skett tidigare år, göra fyllnadsinbetalning av preliminär skatt med så stort belopp att ränta å kvarstående skatt inte skulle påföras honom. Anledning att ifrågasätta riktigheten av uppgifter att K från och med februari månad 1970 oavbrutet varit förhindrad att på grund av sjukdom deklarera och i övrigt ta hand om sina ekonomiska förhållanden föreligger inte. Den kvarstående skatten får därför — oavsett att K kunnat före sin sjukdom vidtaga åtgärder för nedbringande av skatten — anses ha berott av förhållande varöver K inte skäligen kunnat råda. (KR i Gbg 14.9.1972).

En ledamot var skiljaktig: Enligt 85 § 2 mom. uppbördsförordningen kan den skattskyldige befrias från skyldighet att gälda ränta å kvarstående skatt, om den kvarstående skatten beror av förhållande varöver den skattskyldige icke kunnat råda. Att den debiterade preliminära skatten för år 1969 varit för låg beror enligt vad handlingarna utvisar på att hänsyn vid debiteringen ej kunnat tagas till dels att K till följd av försäljning i januari 1969 av en honom tillhörig fastighet från och med 1970 års taxering ej längre kunnat tillgodoföra sig avdrag för underskott av samma fastighet, dels ock att K fått ökade ränteintäkter under år 1969. Redan före 1969 års utgång har K kunnat förutse att kvarstående skatt till betydande belopp skulle komma att påföras honom på grund av 1970 års txering. Det förhållandet att K till följd av sjukhusvistelse sedan februari 1970 ansetts förhindrad att verkställa fyllnadsinbetalning av skatt senast den 30 april 1970 kan ej anses vara av beskaffenhet att föranleda befrielse helt eller delvis från skyldigheten att gälda ränta på den kvarstående skatten. Jag lämnar därför besvären utan bifall.

Anm. Se prop. 1950:244 s. 65 och 1951:103 o. 65.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-27 23:18:36